

SMÅFÖRETAGS BAROMETERN

Jönköpings län

Juni 2020

Ett samarbete mellan Företagarna, Swedbank och Sparbankerna

företagarna

INNEHÅLL

Om Småföretagsbarometern	3
Nettotal och konjunkturindikator.....	3
Sammanfattning av konjunkturläget i Jönköpings län	4
Konjunkturutvecklingen i Sverige och näringslivet i Jönköpings län	5
Näringslivet i Jönköpings län.....	6
Småföretagsbarometern – Jönköpings län	7
Konjunkturindikator.....	7
Sysselsättning.....	9
Orderingång.....	10
Tackat nej till order.....	11
Omsättning.....	12
Lönsamhetsutvecklingen.....	13
Företagens prisförväntningar.....	13
Expansionsutsikter och hinder för expansion	14
Slutsatser	17

OM SMÅFÖRETAGSBAROMETERN

Småföretagsbarometern är i första hand en konjunkturenkät som redovisar hur Sveriges småföretag uppfattar det ekonomiska läget och deras förväntningar om utvecklingen de kommande tolv månaderna. Underlaget utgörs av intervjuer med företagare som har minst en och högst 49 anställda. Det är alltså företagarnas personliga uppfattning om konjunkturläget som kommer till uttryck i den redovisade indikatorn för konjunkturen.

Småföretagsbarometern är Sveriges största konjunkturundersökning inriktad speciellt på småföretagskonjunkturen och har genomförts sedan 1985. Undersökningen omfattar 4 000 företagare inom det privata näringslivet med 1-49 anställda. Urvalet motsvarar totalt över 473 000 privata företag fördelade över hela landet. Storleken på urvalet och antalet respondenter gör att svaren kan delas upp så att vi kan mäta skillnader i konjunkturuppfattning hos Sveriges småföretag i samtliga län.

Småföretagsbarometern produceras i samverkan mellan Företagarna, Sparbankernas Riksförbund och Swedbank. Vid genomförandet av intervjuerna har Novus medverkat. Det är vår förhoppning att Småföretagsbarometern på ett positivt sätt ska bidra till att öka kunskapen om och förståelsen för de små och växande företagens betydelse för den svenska ekonomin.

företagarna

Nettotal och konjunkturindikatorn

För att underlätta snabba svar ställs frågorna så att de kan besvaras utan hjälp av bokföring och statistik.

- a. Ja/nej
- b. Större, oförändrad eller mindre

Småföretagsbarometerens konjunkturindikator arbetar med **nettotal** där svaren räknas om till procentandelar. Skillnaden mellan procentandelen positiva svar och procentandelen negativa svar benämns nettotal. Ett värde mindre än 0 betyder kontraktion, medan ett värde över 0 betyder expansion. Nettotalet visar alltså hur snabbt tillväxten förändras, snarare än en absolut nivå

Sedan adderas nettotalet för sysselsättning, orderingång och omsättning. Summan av dessa nettotal bildar småföretagens **konjunkturindikator**.

Sammanfattning av konjunkturläget i Jönköpings län

- **Småföretagskonjunkturen** i Jönköpings län är fortsatt god och utvecklingen ligger på ett högre nettotal än riksgenomsnittet. Däremot har tillväxttakten mattats av under de senaste tolv månaderna. Företagens prognoser för de kommande tolv månaderna är mycket pessimistiska, med en förväntad konjunkturindikator på liknande nivå som vid finanskrisåren 2008/2009.
- **Sysselsättningstillväxten** har minskat i Jönköpings län under det senaste året. Tillväxten ligger trots detta över rikssnittet. Förväntningarna för det kommande året visar på en minskad tillväxttakt, men till skillnad från riket som helhet ligger de på en positiv nivå.
- **Tillväxten i orderingången** har minskat under de senaste tolv månaderna. Tillväxttakten för orderingången är dock starkare än riksgenomsnittet. Prognosen för de kommande tolv månaderna är tydligt påverkad av coronakrisen och visar på en stark nedgång till historiskt låga nivåer.
- **Omsättningstillväxten** i Jönköpings län har gått ner sedan ifjol, men trots detta är nettotalet högre än rikssnittet. Företagen i länet förväntar sig en kraftigt minskad tillväxttakt under de kommande tolv månaderna.
- Länets nettotal för **lönsamhetstillväxten** har återhämtat sedan avmattningen ifjol. Länet visar en kraftigt ökad tillväxttakt under de senaste tolv månaderna och placerar sig över rikssnittet. På ett års sikt förväntas länets totala lönsamhetstillväxt dock minska kraftigt.
- Företagen i Jönköpings län upplever bättre **expansionsmöjligheter** jämfört med riksgenomsnittet. I år anser 63 procent att de har goda utsikter för expansion, jämfört med 59 procent för riket som helhet. Nio av tio företag i länet vill växa.
- Brist på lämplig arbetskraft är fortsatt det enskilt **största tillväxthindret**. Att företagen upplever en svag efterfrågan på deras varor och tjänster har angetts som främsta tillväxthinder av en större andel i årets undersökning än ifjol.

Frida Boklund
Regionchef Företagarna Jönköping

Småföretagskonjunkturen i Jönköpings län är fortsatt god och utvecklingen ligger på ett högre nettotal än riksgenomsnittet. Däremot har tillväxttakten mattats av under de senaste tolv månaderna. Företagens prognoser för de kommande tolv månaderna är mycket pessimistiska, med en förväntad konjunkturindikator på liknande nivå som vid finanskrisåren 2008/2009. Industrin har gått bra och driver konjunkturen i länet framåt, men även industrin börjar bli mer pessimistiska. Årets barometer visar också tydligt att vi står inför utmaningar efter coronakrisen.

Konjunkturutvecklingen i Sverige och näringslivet i Jönköpings län

Årets Småföretagsbarometer visar att konjunkturen hos landets småföretag med 1–49 anställda fortsätter att försvagas. Konjunkturindikatorn sjönk för tredje året i rad till 37 från 61 ifjol, den lägsta nivån sedan 2003. Det är en betydligt svagare utveckling än vad företagarna förutsåg under fjolåret, då konjunkturindikatorn förväntades stiga till 79. Den stora prognosavvikelsen beror sannolikt på att coronapandemin slog igenom med full kraft i svenskt näringsliv under mars och april. Företagens syn på konjunkturen försvagades allt snabbare under undersökningsperioden, som var veckorna 10–16. Det betyder att konjunkturindikatorn föll mer under andra perioden av undersökningen än under den första. I en delrapport vecka 13 var konjunkturindikatorn till 57, därefter har alltså uppfattningen om läget förvärrats avsevärt. Alla delar i konjunkturindikatorn (sysselsättning, orderingång och omsättning) har utvecklats svagare än prognosticerats vilket visar på en tydlig konjunkturavmattning bland landets småföretag.

Den svagaste utvecklingen har varit i de tjänsteproducerande branscherna, i synnerhet transportsektorn där konjunkturindikatorn noterades till minus 20 följt av hotell och restaurang (-13). Småföretag inom bygg- och tillverkningsindustrin men även handelsföretag klarade sig bättre jämfört med övriga delbranscher även om konjunkturindikatorn är lägre än i fjolårets undersökning.

Företagen, främst de minsta med upp till fyra anställda, är mycket pessimistiska om det närmaste året. Detta trots att regeringen har presenterat flera stödpaket riktade till företag. Den samlade konjunkturindikatorn förväntas sjunka till rekordlåga minus 20, vilket är en betydligt dystrare bild än minus 1 i delrapporten som presenterades i slutet av april (vecka 13). Det betyder att småföretagen förutser en djupare konjunkturedgång än under lågkonjunkturen i början av 1990-talet och 2008/2009. Både orderingången och omsättningen förväntas minska under det kommande året och är det som framför allt bidrar till nedgången i konjunkturindikatorn. Även företagens planer för sysselsättningen har blivit mer pessimistiska och andelen företag som tror att antalet anställda ska minska under det kommande året är nu något större än andelen företag som tror att det ska öka.

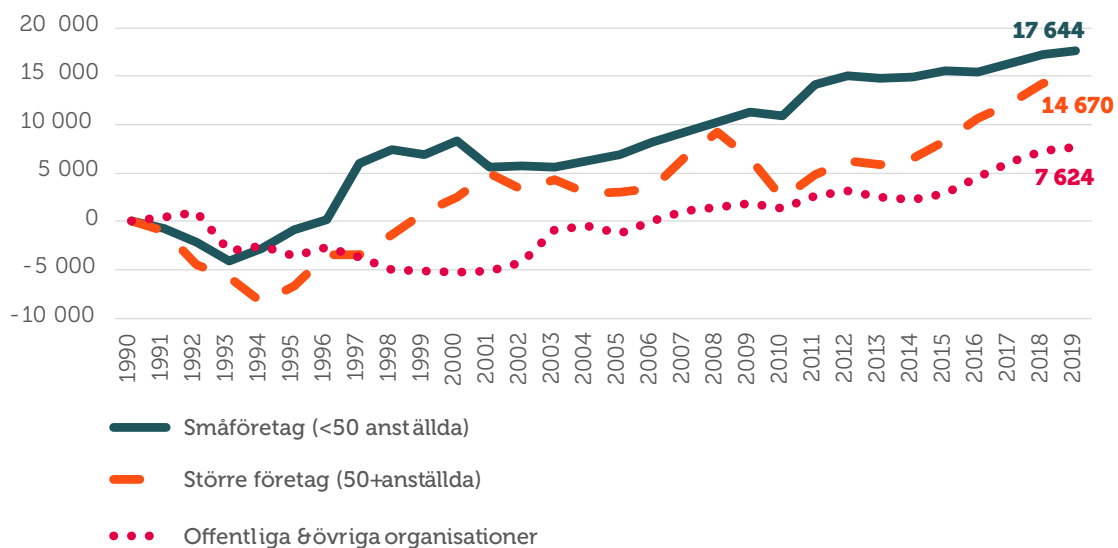
Näringslivet i Jönköpings län

Näringslivet i Jönköpings län består av företag inom olika verksamheter. En stor andel är verksamma inom tillverknings- och tjänstesektorn, särskilt industrinära tjänster och i olika underleverantörssegment. Det är ett av de mest industritäta länen i landet med många små och medelstora företag som i hög grad arbetar på en internationell marknad. Tillverkningsindustrin är central, både som arbetsgivare och som motor för export och handel. Utöver denna finns det en relativt varierad näringslivsstruktur i länet där kunskapsintensiva näringar är ett prioriterat område i den regionala utvecklingsstrategin.

Attraktivitet är en framgångsfaktor som lyfts fram i det lokala näringslivsarbetet. För att lyckas skapa en attraktiv region är det viktigt att värna dialogen med och inom näringslivet och stödja utveckling och tillväxt i befintliga företag. Detta inkluderar att stödja innovativa miljöer samt att öka samverkan mellan högskola och näringsliv för att stärka näringslivets framtida förutsättningar.

Figur 1 visar att de mindre företagen står för sysselsättningstillväxten i Jönköpings län. Även antalet sysselsatta i den offentliga sektorn har vuxit något under det senaste året.

Figur 1 Tillväxt av jobb i Jönköpings län sedan 1990 (källa: SCB (Företagsregistret) och egna beräkningar Företagarna)¹

¹ Arbetsställen utan anställda räknas som 1 jobb. Sektorn jordbruk, skogsbruk & fiske, samt juridiska former så som bostadsrättsföreningar, kommuner och dödsbon exkluderas

SMÅFÖRETAGSBAROMETERN – JÖNKÖPINGS LÄN

Konjunkturindikatorn

Konjunkturen beskriver den makroekonomiska utvecklingen, alltså det allmänna ekonomiska läget i en ekonomi. Framförallt omfattar begreppet arbetslöshet, inflation och tillväxt. När man talar om konjunktur brukar man tala om hög- eller lågkonjunktur beroende på konjunkturcykeln. En konjunkturcykel är vanligtvis mellan tre till åtta år.

Högkonjunktur är när näringslivet har fullt upp med att producera och leverera varor eller tjänster. Det betyder att arbetslösheten är låg och att investeringarna ökar.

Lågkonjunktur är när efterfrågan på varor och tjänster är mindre än det som produceras. När företagen upplever minskad efterfråga på varor eller tjänster, kan de tvingas dra ner på personal och avstå nyinvesteringar. Det betyder att arbetslösheten ökar och investeringar minskar.

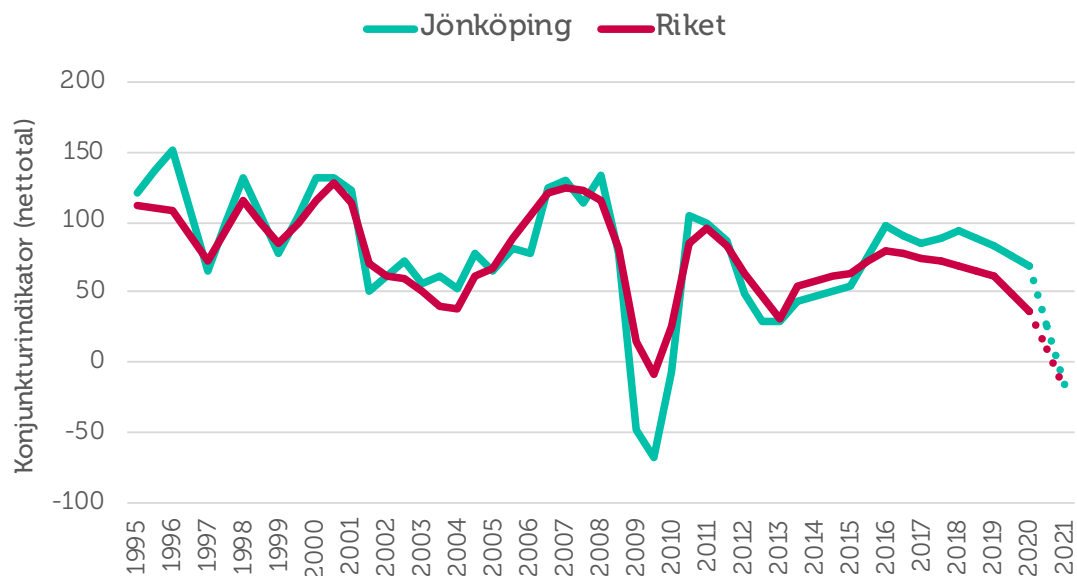
I Småföretagsbarometern redovisar vi Jönköping läns utveckling vad gäller sysselsättning, ordergång och omsättning för att få en bild över konjunkturläget i länet. Genom att addera nettotalen för dessa tre faktorer får vi konjunkturindikatorn för småföretagen i länet.

Konjunkturen för småföretagen i Jönköpings län försämrades dramatiskt 2008–2009. Från att år 2007 ha nått ett värde på cirka 140, bottnade index hösten 2009 med ett värde på -67.

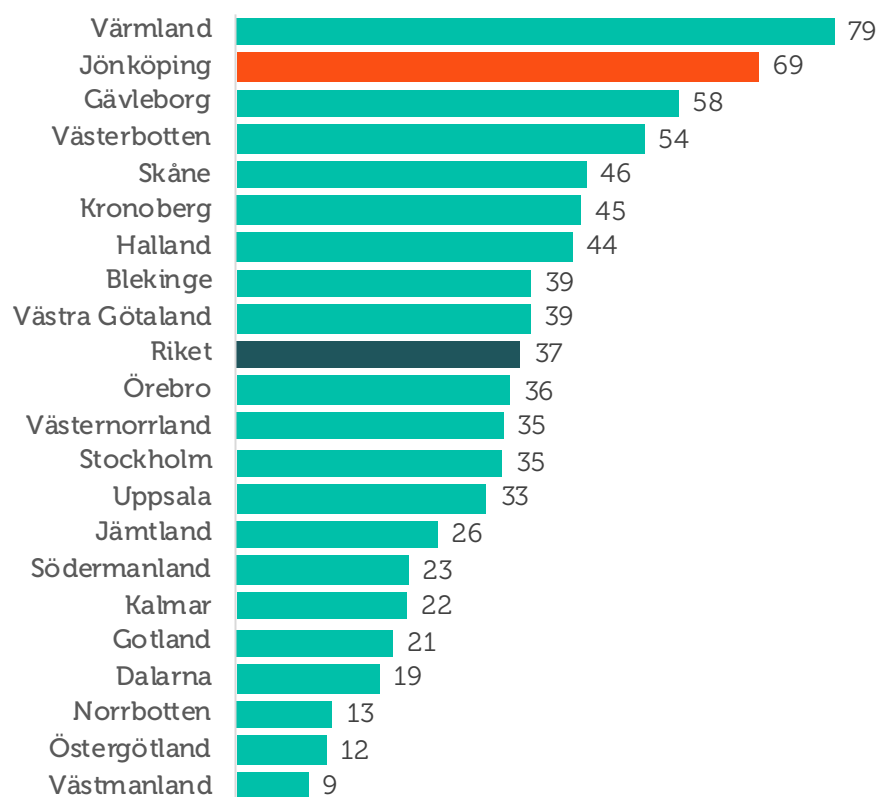
2019 var det sammanvägda nettotalet för konjunkturindikatorn i länet 83. Årets nettotal är 69 vilket därmed visar på en svagare tillväxt under året som gått, ett tapp på totalt 14 indexenheter. Utfallet av årets konjunkturindikator blev precis vad länets företagare förväntade sig i fjol. Trots avmattningen placerar sig Jönköping läns konjunkturindikator över rikssnittets nettotal 37 (figur 2) och endast Värmlands län har haft en starkare tillväxt under de senaste tolv månaderna. Länsfördelningen runt riksgenomsnittet visas i figur 3.

Företagens förväntningar för de kommande tolv månaderna är mycket pessimistiska. Deras sammanvägda prognoser för sysselsättning, ordergång och omsättning visar en kraftig nedgång och konjunkturindikator hamnar på nettotalet -16. Ett sådant utfall skulle innebära en nedgång med hela 85 indexenheter jämfört med resultatet för årets mätning (netttotal 69). Konjunkturindikatorn skulle därmed närma sig de lägsta nivåerna sedan finanskrisåren 2008/2009. Motsvarande utveckling för riksgenomsnittet är ett förväntat nettotal på -20.

Figur 2 Sammanlagd konjunkturindikator; sysselsättning, ordergång och omsättning (nettotal) i Jönköpings län och riket 1995–2020

Figur 3 Länsfördelning runt riksgenomsnittet av sammanlagd konjunkturindikator (nettotal) 2020

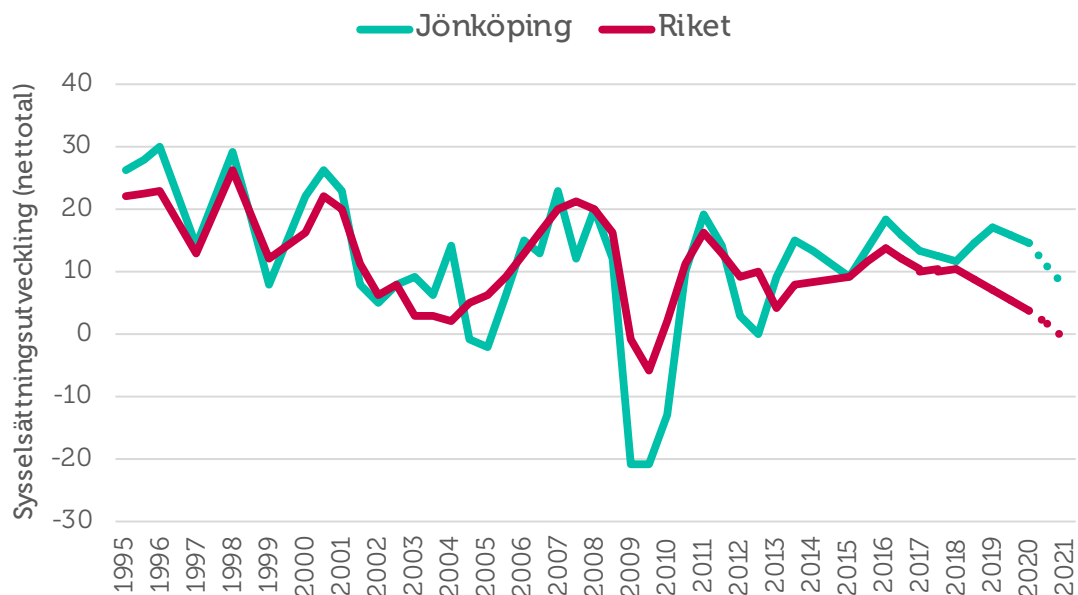
Sysselsättning

Sysselsättning mäter hur många som har jobb. Att vara i arbete kan vara som anställd, egen företagare eller att på annat sätt arbeta heltid eller deltid. Ett nettotal över noll betyder att andelen företag som ökat sysselsättningen är större än andelen företag som minskat sysselsättningen. Det innebär alltså att sysselsättningen totalt sett ökar i landets småföretag.

Sysselsättningstillväxten har mattats av i Jönköpings län under det senaste året. 22 procent av länets företag har ökat sin personalstyrka medan endast sju procent har minskat den. Nettotalet för sysselsättningstillväxten blir därmed 14 (ifjol 17) och är fortsatt högre än riket som helhet som har en vikande tillväxttakt till nettotalet 4 (i fjol 7). Utfallet för utvecklingen av sysselsättningen i länet blev något lägre än vad företagen förväntade sig ifjol, då förväntade sig företagen en ökad tillväxttakt till nettotalet 18.

Förväntningarna för det kommande året visar på en minskad tillväxttakt i sysselsättningen bland företagen i länet. Nettotalet förväntas hamna på 7, vilket trots allt är högre än vid tidigare ekonomiska kriser. Rikssnittets förväntningar är ett nettotal på -1. Till skillnad från rikssnittet har länets företag en förväntan om en fortsatt tillväxt i sysselsättningen.

Figur 4 Sysselsättningsutvecklingen (netttotal) i Jönköpings län och riket 1995–2020

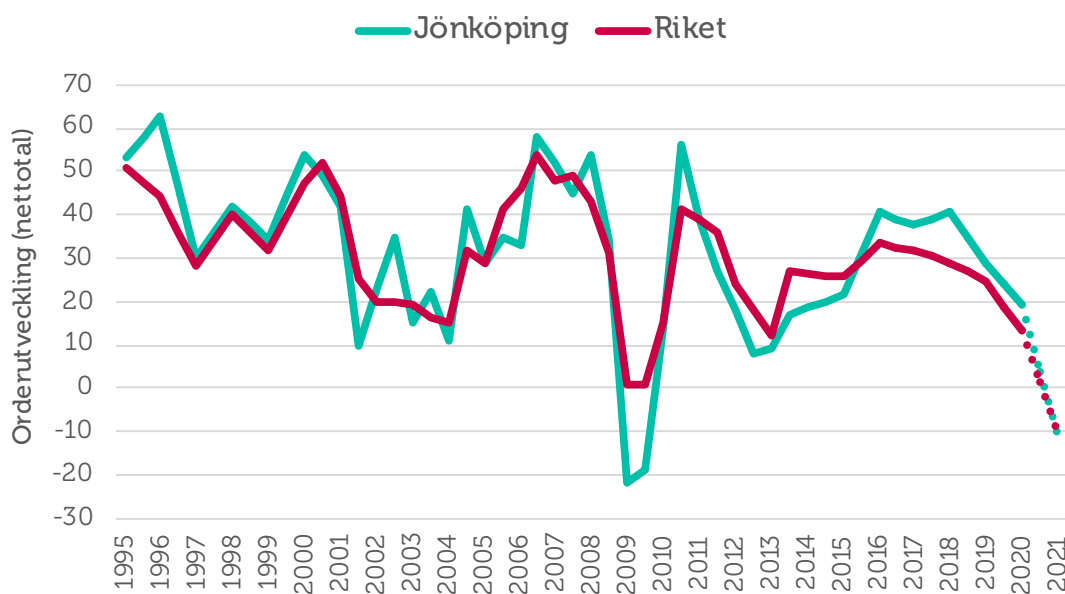
Orderingång

Med **orderingång** menas vanligtvis de beställningar som erhållits under en viss period. Eftersom själva antalet beställningar inte är särskilt informativt mäts orderingång som hur det totala värdet avseende orderingången, eller antal uppdrag, förändrats under tidsperioden.

Jönköping läns tillväxttakt för orderingången har mattats av under de senaste tolv månaderna, från nettotalet 29 ifjol till 19 i år. Orderingången i länets företag har därmed en fortsatt tillväxt, om än inte lika gynnsam som under förra året. Tillväxttaktan för orderingången i Jönköpings län är fortsatt högre än rikssnittet, vars nettotal i år är 13. Utfallet för orderutvecklingen blev marginellt högre än vad företagen förväntade sig ifjol, då trodde de på en vikande tillväxttakt till nettotalet 18. 37 procent av företagen i länet har haft en ökad orderingång under de senaste tolv månaderna medan den minskat för 18 procent.

Prognosen för orderutvecklingen de kommande tolv månaderna är tydligt påverkad av coronakrisen och visar på en stark nedgång. Endast 18 procent av företagen tror att deras orderingång kommer att öka, medan 29 procent förväntar sig att den minskar. Detta ger ett förväntat nettotal på -11, vilket är på samma nivå som rikssnittet. Om prognosen stämmer kommer företagens orderingång närmar sig samma nivå som vid finanskrisen 2008–2009.

Figur 5 Orderutveckling (netttotal) i Jönköpings län och riket 1995–2020

Tackat nej till order

När tiden inte räcker till, om finansiering till nödvändiga investeringar eller personal saknas, kan många företag behöva tacka nej till order. I Jönköpings län har 41 procent av företagen tvingats tacka nej till order under det senaste året. Detta är en något lägre andel jämfört med ifjol (46 procent) men högre än riksgenomsnittets 36 procent.

Precis som för företag i övriga Sverige är den främsta anledningen till att företagen tackat nej till order att de redan har mer att göra än vad de hinner med. 45 procent av företagen i länet anger detta som främsta anledning, jämfört med riksgenomsnittet på 50 procent.

Precis som tidigare år, och i likhet med riket som helhet, är även arbetskraftsbrist en betydande anledning till att företagen tackar nej till order. Som vi kommer att redogöra för längre fram i texten upplever många företag i Jönköpings län kompetensbrist som främsta tillväxthinder. Detta kan förklara varför arbetskraftsbristen i form av exempelvis kompetens- och matchningsproblematik samt att företagen redan har mer att göra än vad de hinner med anges som huvudorsaker till att de tackat nej till order.

Alternativet "annan anledning" kan exempelvis handla om att lönsamheten inte är tillräcklig i uppdraget eller att det är brist på råvara eller materiel hos företaget för att möta uppdraget.

Figur 6 Huvudorsaken till att företag har tackat nej till order under de senaste 12 månaderna

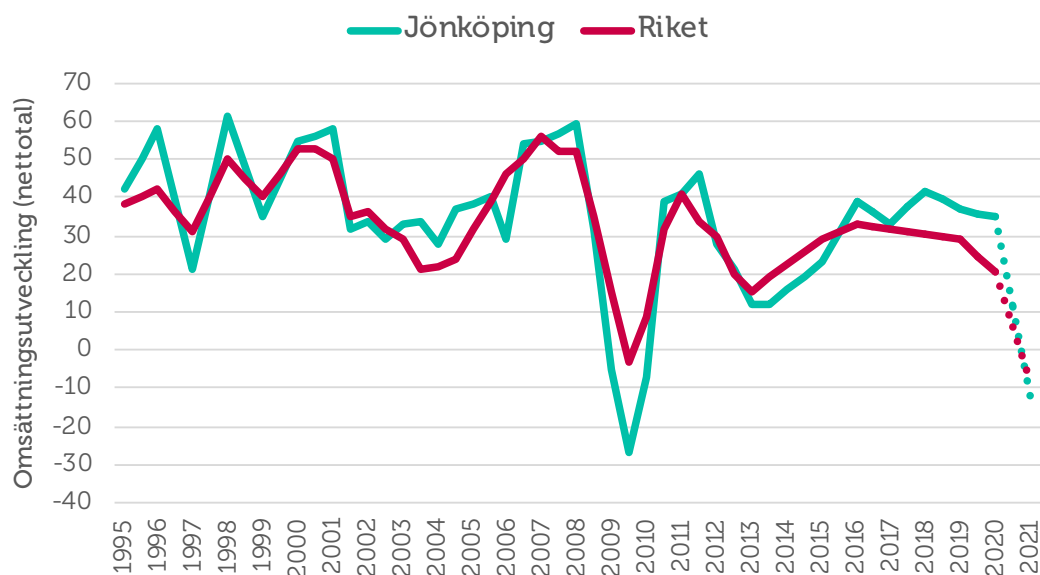
Omsättning

Ett företags **omsättning** är likvärdigt med dess sammanlagda intäkter från sålda varor och utförda tjänster under en viss period. Förändringar i omsättningen jämfört med föregående period används ofta för att indikera företagets tillväxt.

Omsättningstillväxten i Jönköpings län är fortsatt god och ligger på ett högre netttotal än riksgenomsnittet. Däremot har tillväxttakten mattats av något sedan ifjol. Årets netttotal är 35, jämfört med fjolårets 37. Nästan hälften av företagen i länet har upplevt en ökad omsättning de senaste tolv månaderna medan 13 procent haft en minskad omsättning. Likt föregående prognoser som redovisats blev även årets utfall av omsättningsutvecklingen på den nivå som företagen förväntade sig i fjolårets rapport.

Coronakrisen har på kort tid lett till en kraftigt minskad efterfrågan på många företags varor och tjänster. Detta avspeglas också i företagens prognoser för omsättningsutvecklingen under de kommande tolv månaderna. Endast cirka vart femte företag (22 procent) tror att omsättningen kommer att öka, medan 34 procent förväntar sig att den kommer minska under det närmsta året. Detta resulterar i ett förväntat netttotal på -12 för omsättningens tillväxt. Ett sådant utfall skulle innebära att Jönköpings län närmar sig en omsättningstillväxt på historiskt låga nivåer. Motsvarande prognos för riksgenomsnittet är netttotal -8.

Figur 7 Omsättningsutveckling (netttotal) i Jönköpings län och riket 1995–2020

Lönsamhetsutvecklingen

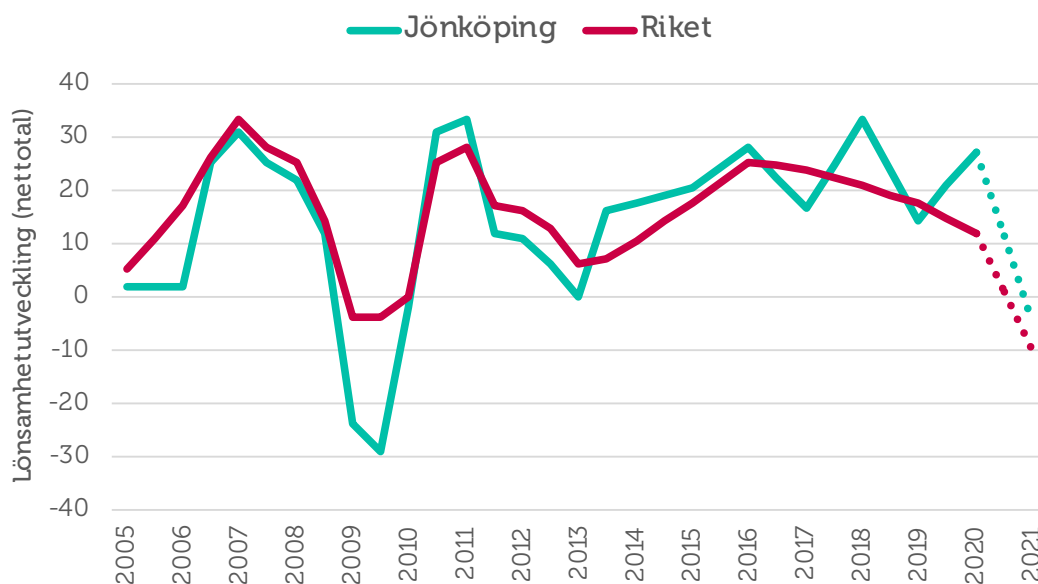
Företagens möjligheter att växa genom investeringar och nyanställningar hänger delvis ihop med lönsamhetsutvecklingen. Figur 8 visar att Jönköping historiskt legat i linje med riksgenomsnittet vad gäller lönsamhetsutvecklingen, men med något högre toppar och djupare dalar vid vissa mätningar. Fjolårets avmattning i tillväxten har nu återhämtat sig och länets tillväxttakt har ökat kraftigt under de senaste tolv månaderna. Länets samlade netttotal för lönsamhetsutvecklingen har ökat från fjolårets 14 till årets 27.

42 procent av företagen i länet har haft en ökad lönsamhet, medan 15 procent upplevt att den minskat. Därmed placerar sig länets lönsamhetsutveckling över rikssnittets netttotal 12.

På ett års sikt förväntas det sammanlagda nettotalet för lönsamheten bland Jönköping läns företag minska till -5. Nettotalet för den förväntade lönsamheten ligger därmed över rikssnittets netttotal på -10. Bland företagen i länet tror 24 procent på en högre lönsamhet samtidigt som 29 procent tror på en lägre lönsamhet under det kommande året.

Förväntningarna på utvecklingen framöver speglar en stor osäkerhet om vilka effekter den pågående coronakrisen kommer att ha för svenska småföretag på sikt. Det rådande läget har skapat stora påfrestningar i såväl den svenska ekonomin som i världsekonomin och rörelsen i lönsamheten är tecken på hur även småföretagen påverkas av detta.

Figur 8 Lönsamhetsutveckling (netttotal) i Jönköpings län och riket 2005–2020

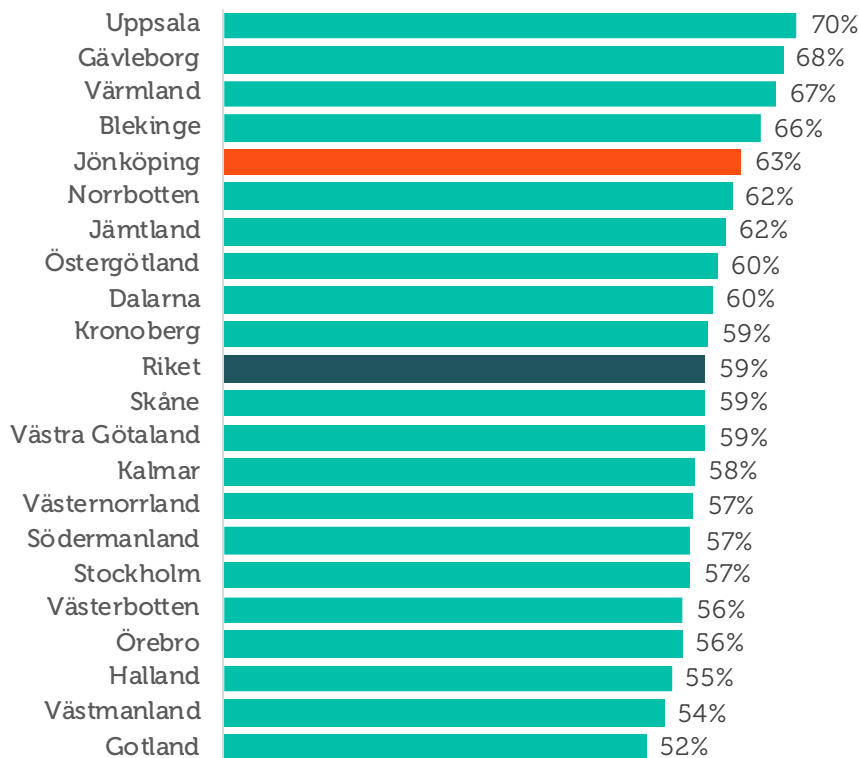
Företagens prisförväntningar

Företagens planer på eventuella prishöjningar ligger på en lägre nivå än förra året. I länet förväntar sig 30 procent av företagen att kunna höja sina priser framöver, jämfört med 45 procent ifjol. Vart tionde företag tror att deras försäljningspriser kommer att minska under de kommande tolv månaderna. Förväntningarna på prisutvecklingen bland företagen i Jönköping län ligger något över rikssnittet, där 27 procent räknar med att kunna höja sina priser. Givet de negativa prognoserna för bland annat företagens omsättning och ordergångar gör det svårt för företagen att höja priserna.

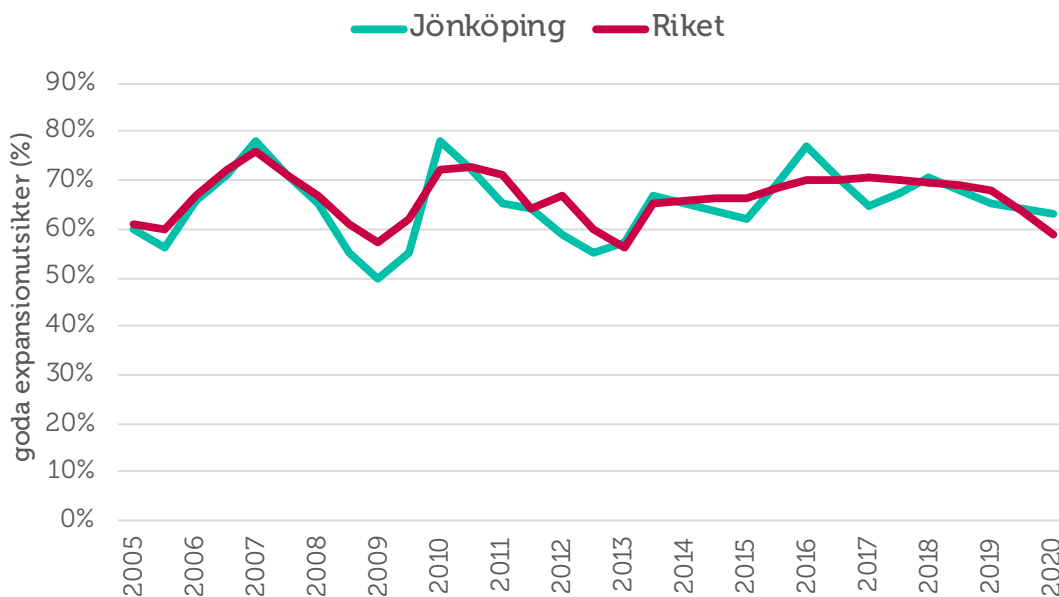
Expansionsutsikter och hinder för expansion

Företagen i Jönköpings län upplever något sämre expansionsmöjligheter jämfört med förra året. Då upplevde 65 procent av länets företag att de hade goda utsikter att expandera på sikt, i år är det 63 procent. Trots en lägre andel än ifjol upplever länets företag bättre möjligheter att expandera än rikssnittet. I figur 11 ser vi att nio av tio företag i länet vill växa.

Figur 9 Företagens expansionsutsikter (andel som ser goda expansionsmöjligheter) per län och i riket 2020

Figur 10 Expansionsutsikter (andel som ser goda expansionsmöjligheter) i Jönköpings län och riket 2005–2020

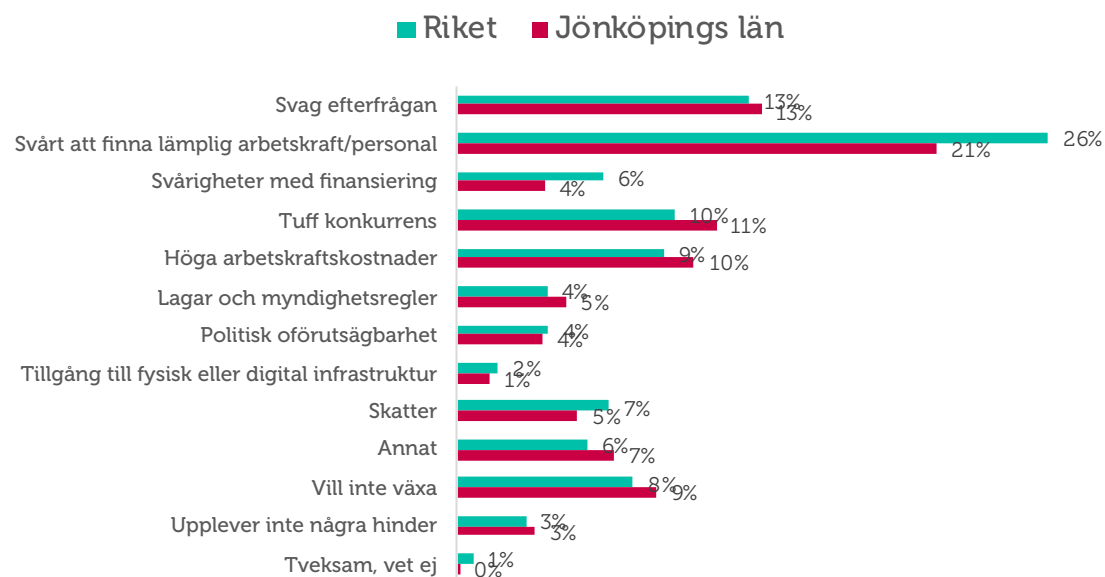

Trots en lägre andel än ifjol är brist på lämplig arbetskraft fortsatt det enskilt största tillväxthindret som företagen i Jönköping län upplever. Cirka vart femte företag uppger detta som det enskilt största hindret för expansion. Ifjol var motsvarande andel 29 procent.

Även tidigare mätningar bekräftar att svårigheterna att hitta lämplig arbetskraft utgör ett betydande hinder för tillväxt. Problemen med kompetensbrist och matchning på Jönköpings arbetsmarknad fortsätter därmed att vara betydande.

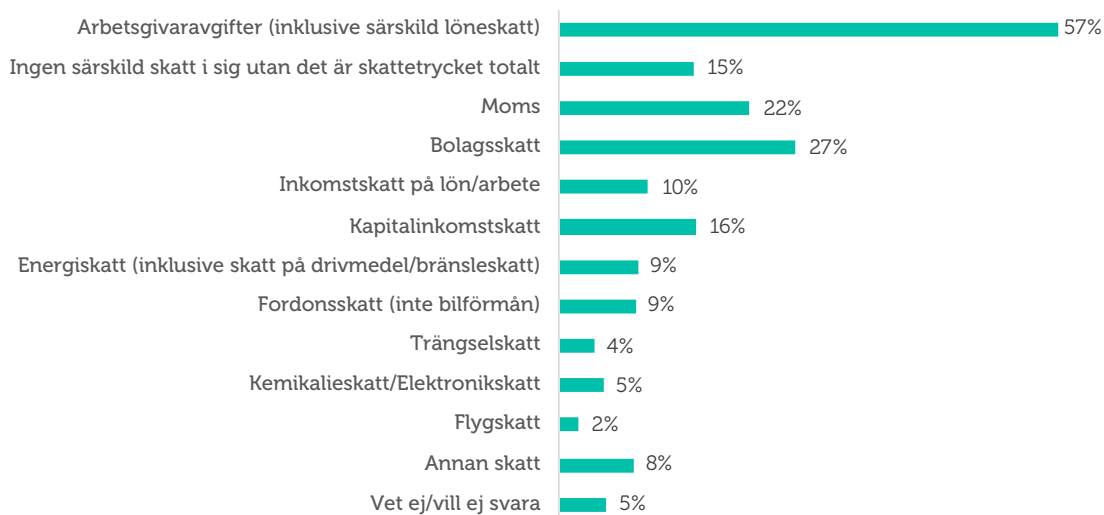
Företagen i såväl Jönköpings län som för riket som helhet upplever i år att en svag efterfrågan av företagets varor eller tjänster är det näst största hindret för tillväxt. 13 procent av företagen i länet anger att svag efterfrågan är det enskilt största tillväxthindret, vilket ska jämföras med nio procent ifjol. Detta är sannolikt en effekt av att coronakrisen lett till drastiskt förändrade konsumtionsbeteenden. Men det är även en effekt av politiska beslut för att stoppa smittspridningen, som bidragit till att många företags produktion eller tjänsteutbud helt eller delvis upphört.

Figur 11 Tillväxthinder enligt företagen i Jönköpings län och i riket 2020 (procent)

Bland de företag som anger att skatter är ett tillväxthinder är det framför allt arbetsgivaravgifterna som upplevs som ett hinder för att utveckla företaget, se figur 12. Till detta kommer även bland annat bolagsskatt och moms. 15 procent av företagen anger att det totala skattetrycket snarare än någon särskild skatt i sig som utgör hinder för expansion.

Figur 12 Du angav skatter som ett hinder för expansion, vilka skatter anser ni det i så fall vara?

SLUTSATSER

Trots att tillväxttakten hade avtagit pekade småföretagens förväntningar inför 2020 på en fortsatt positiv konjunkturutveckling inom både tillverknings- och tjänstesektorn. Företagens högt ställda prognoser har dock inte införlivats under året, vilket tyder på att konjunkturläget mattats av avsevärt redan innan coronapandemin kraftigt började påverka det svenska näringslivet under mars 2020.

Företagens förväntningar på konjunkturutvecklingen de kommande tolv månaderna är nu mycket pessimistiska och tydligt påverkade av coronapandemin. I Jönköpings län har konjunkturindikatorn sjunkit från fjolårets nettotal 83 till årets 69. Utfallet av konjunkturutvecklingen blev precis så som företagen förväntade sig i fjolårets rapport. Trots en försvagad konjunktur är det enbart Värmlands län som mäter ett högre nettotal än Jönköpings län i årets barometer. Företagens förväntningar för de kommande tolv månaderna är mycket pessimistiska, med prognos om en konjunkturindikator på de lägsta nivåerna sedan 2008 – 2009 års ekonomiska kris.

De främsta hindren för företagens tillväxt är svårigheterna med att hitta lämplig kompetens samt en svag efterfrågan. Många företag upplever att det är svårt att hinna med och i länet har fyra av tio företag tackat nej till order under det senaste året. De främsta skälen till varför företagen tackat nej till order är återigen kapacitetsbrist och svårigheterna med att hitta arbetskraft med rätt kompetens.

Sveriges små och medelstora företag finansierar välfärden. De har skapat fyra av fem nya jobb under de senaste decennierna och är motorn i svensk ekonomi. Inom loppet av några veckor har de kastats in i en av de djupaste och mest svåröverskådliga kriser vi upplevt i modern tid. I takt med att antalet företag som påverkas negativt blir fler, stiger arbetslösheten och utanförskapet ökar. Det kan få förödande konsekvenser för det svenska samhället. Förutsägbara villkor som underlättar och stödjer företagande blir därför än mer avgörande för Sveriges långsiktiga konkurrenskraft. Småföretagens tillgång till kompetens, kostnaden att anställa, samt incitamenten för företagande genom bland annat skattesystemets utformning och andra för konkurrenskraften viktiga frågor måste prioriteras, annars är risken att nyinvesteringar skjuts på framtiden och lågkonjunkturen cementeras.